

Marijanin venac

Rajn
Marijana

Marijana Rajn

Marijanin venac

Jedna istinita priča

Opovo – Beograd, 2012

Prvi deo

ULICA, moja, ulica dudova. A oni k'o
divovi dobrog srca, postrojeni sa obe strane
ulice, kao večite straže. Ispucale kore i reckastog
lišća, kao da gledaju iz krošnji: 'di smo mi,
mali Laloši. A taj naš kaljavi put, pa k'o da je
pijan, vijuga negdi, k'o da traži suvo mesto...
sav siroma izbrazdan, od točkova taljiga, ide
negdi i ne vidim više 'di.

Valjda do slatine.

Toliko sam bila mala da je sve bilo preveliko... Zavitlavaju se oblaci, raščupani i beli
k'o da ne pričaju.

A iznad slatine, opet ide ono crno nebo,
a što je strašno kad preko crnog neba preleti
beli golub, možda i nije bio baš, al' je tako izgled'o. I one glupave guske, kad počnu odjednom
da lete, pa se neka onako velika i glupava
lupi o žicu, pa je ubije struja.

A kad počne da duva vетар! Sve gusenice poskida sa zida, tol'ko bude jak.

E, onda, moja baba, a koju smo zvali
Majka, počne da se dere:

„O'ma da ste ušli unutra, jel' ne vidite
da će olujina!”

A mi ništa, gledamo u nebo i čekamo kraj sveta o kome babe vazdan pričaju, te ovako će, te onako će, te biće neka velika olujina i sve nas odneti u ocov!!

Kiša je bila topla i trebalo je dve nedelje da se osuši naš umorni put. Čudan je bio taj put...

Naša kuća je bila mala, i žuta sa dva prozora. Uvek je imala porturu braon boje, o kojoj je Majka, vodila računa, pa čim je kiša malo bolje isprska, Majka je krečila, pa čak i nekoliko puta.

Istu takvu kuću, imala je i baba Katica.

A one preko, bile su velike i bogate. Imale su po tri plasta sena, a ono se vidilo i preko kapije. Paori su imali ambare preko. Imali smo i mi jedan, mali ambar, al' je naš uvek bio prazan... Ne znam zašto ga je moj otac Rudi pravio. Imali smo u avliju dva reda voća, to je moj Rudi posadio. Bilo je dosta dece u ulici, ali te, šezdeset prve godine, k'o da sam se rodila samo ja, k'o na vraga!!!

Ne znam kad smo ustajali ujutru, ali mislim da je bilo oko sedam sati, jer je već velika senka padala na baba Katicin krov. Bio je otvoren prozor, sa belom perlonskom zavesom, navučenom na bagrenac. Bilo je leto, jutra su mirisala na mleko i to me je mamilo da izlazim kroz prozor, jer nas je Majka svako

jutro zaključavala unutra, a ona išla kod tete. Sokak je svako jutro bio poliven i očišćen od gusenica i lišća. To su radile babe, jer su njini bili na njivu.

Svi smo mi dobro živili u komšiluku, kako Majka kaže, ali nekako nisu voleli Purciku Cigana, a otkud on u naš frtalj, ja ne znam. Kuća im je bila velika spolja i ništa nije ličila na one iz Rupe gde su bili svi Cigani. Danica, velika i jaka žena, rodila je sa Purcikom troje dece. E, tu srednju čerku Biljanu volela sam najviše na svetu. Oni su morali puno da jedu, da budu debeli i zdravi i to sa batinama. E onda Danica izađe pred kuću i vikne:

„Caco, Caco, hajde da jedeš, mama kuvala paprikaš sa mesom!”

Uh! Uvek sam gledala, levo desno da me ne vidi Majka kako trčim preko ulice. Kao njen paprikaš niko nikad nije skuvo. I sve su tada žene pekle lebac po tri kile u furune, al' ni jedan nije bio ko Danicin! I nikad nisam saznala ko me viđo da stalno jedem, a znala sam prvo kad dođem kući:

„Je l', šta si trazila kod Danice! Odi ovamo sa'ćes da me znaš!”, pa preko kolena pa udri, „Hoćeš da me brukaš da jedeš crkotine!”

Ničiji paprikaš nije ko njen. I pogačice!

„Idi kod nje još jedared i svu ču glavu da ti rascopam!”

„Ma di, nisam išla tek onda!”, svaki dan „tek onda! Samo da me Majka ne vidi.

Rudi je retko bio kući. Jednom je došo u neki mantil, nisam ga videla ranije sigurno je bio nov. Nosio je crni fesić na glavi i on je bio nov. Stajala sam kod baštenskih vrata, Majka je kopala baštu. Sagno se polako i šapno mi:

„Ti si moje najveće blago! Ali, tvoj Rudi neće još dugo biti ovde.”

Majka je psovala, nije se ni okrenula. Rudi je otišo, a ona se ni tada nije okrenula, k'o da to radi iz inata. Beskrajno sam volela mog Rudiku, on je moj otac. Majka se okrenula, oči su joj bile suzne, brisala je oči krajem marame. Ne znam zašto je to radila, možda onako, što kopa u baštu...

„Pile Majokino, ajde da jedeš.”

Nisam morala da pitam šta, svako jutro tanjur mleka, parče leba nadrobim i dve kašike šecera. Majka je vezivala maramu nazad, seda kosa bila je mokra.

„Majka će danas da kuva pasulja!”, i uvek je to govorila sa puno žara. Bila je majs-tor za kuvanje. Uvek je bio to žuti čorbast pa-sulj sa puno kuvana paradajza, da bude što kiseliji.

Zvala su me deca, a ja jedva dočekala. Toliko je bio vruć beton da nismo mogli da sednemo, pa smo otisli ispod baba Katicinog duda. Uvek je neko donosio blato za sve nas. Delili smo i pravili topove od blata. Što jače dno, to jače pukne, što veća dera, to veći ušur. E tu me niko nikad niko nije pobedio. Al' nas je baba Katica jurila metlom, svu joj kuću isprljamo blatom, još ako je krečila, zlo i naopako.

Gledam u sunce, a ono k'o da je malaksalo. Mora da je Majka kod tete. Brat i ja nismo otišli, jer nas Majka nije zvala. Sve nam bilo lepo dok smo na ulici, ali kad vidim Majku da stane pored našeg kapidžika, a pored svih ostalih mame, nešto mi nije štimalo.

Majka se vraćala ko i obično od tete, išla je ko da trči, onako mala i punačka nikada nije išla lagano. Na njenoj haljini u desnom džepu, uvek sam mogla naći koricu hleba. Kad joj teško bude na srce, pojede pa joj bude lakše.

„Majka, šta je to teško?”

Ćutala je. Majka je sve šila nama, njoj i teti, i nikom više. Bila je odlična šnajderka, jer je išla u ler kod neke velike majstorice Mađarice i od svog oca donela je dedi ‘singericu’ od koje se nije odvajala. Ali je nikad nisam pitala zašto poneki dinar nije htela da zaradi. To je ostala tajna.

Nije me vodila za ruku, ja sam nju držala za kraj haljine.

„Majka, šta je to teško na srce? I jel' to sâmo tebi dođe?”

„Eto tako nađe...”

Gledala je prema čosku i bila je besna. Odavno je ulicu već prekrio mrak. Grejala je pasulj na šporetu, stavila na astal od dasaka tanjur. K'o da je uvek bio mastan! Nismo imali mušemu. Morala sam da nameštam tanjur između dasaka da ne prospem, pa da me Majka tuče.

„Ajde sad jedi, pa idi dovedi Rudiku, opet je otišo kod Nade!”

„Pa Majka, bojim se noć je...”

„Čega se bojiš? Ako ne ideš, sve će pare ta kurvetina da mu uzme! ’Ajde samo kreni”

Mrzila sam tu Nadu. Bila je na čosku ulice, i pekla rakiju godinama. Sedeli su svi pijanci i iz malih čašica pili rakiju, i tako pijani pljuvali na sve strane.

„Rudi, Majka kaže da odma idemo kući! „Evo, Mako samo još jednu i idemo.”

Nisam znala da brojim, popio je puno. Bilo je ladno. Kiša nije prestajala da pada, pozna jesen. Nije moglo da ide, stajali smo pored kuće ko zna koliko puta. Majka je stajala ispred kuće, i psovala ga u lice: